

V O D Cappadocia terminatur ad austrum Tauro Cilicio dicto, ad ortum Armenia & Colchide, & quæ interfunt diuersarum linguarum gentibus, ad septentrionem Euxino usque ad Halis ostia, ad occasum uero Paphlagonia & Galatica regione, Phrygiæ finitima, usq; ad Lycaonas & Cilices Ciliciã Tracheã incolentes.

Quòd terram quæ ad occasum intra Taurum montem est proprie appellant Asiam. Quòd Cappadociã in duas partes diuidunt, satrapias uocantes, è quibus alteram maiorem appellant Cappadociã quæ Taurum uersus est, Alterã, quæ minor est, Pontocappadociã. Atq; utraq; in quinque præfecturas diuiditur. Maior quidẽ, in Melitenen, Cataoniã, Ciliciã, Tyanitin, Garsauritin: minor in quinque alias, Lauinasenen, Sargysenen, Sarauenen, Chamannenen, Moramenen.

Quòd Commagena & Cyristica Sarauna australiores sint, magis autem occidua quàm Anthemusia & Chalcitis Mesopotamiæ regiones, magisq; orientales q̃ Ciliciã iuxta Issum sita: septentrionaliores tandẽ quàm Chalcidica & Palmyrena iuxta Amanũ montẽ iacentes. Hic pars est Cilicij Tauri includens sinum Issicũ, atq; Antitauro monti æque adiacet, itemq; Scordisco monti qui iuxta Pontum est.

Quòd Pyramus fluuius per Cataoniam regionem fluit, è medio campo fontes habens. Est etiã fossa quẽdam memoratu digna per quã aqua purissima magno spatio occulte sub terrã fertur, deinde tanta ui in summũ exoritur, ut si quis hastã superne demiserit, aquæ impetus ita obsistat ut uix immergi queat. Ceterũ profunditate latitudineq; immodica delapsus, ubi Tauro se iunxerit mirum in modum cõtrahitur. Mira est præterea montis cefura, per quam alueus ducitur. Nam quemadmodum in petris rimam trahentibus & per mediũ scissis, contingit, partis unius eminentias alterius partis depressionibus ita conuenire, ut coniungi possint, sic uideat est imminentes flumini petras, utrinq; fere usq; ad summa montis pertendentes, duorũ triumue iugerum spatio, concauitates quasdã eminentijs oppositas habere. Solũ uero quod interiacet totum saxeam ualde profundã & angustam rupturã in medio habet, ut eam canis ac lepus transfiliat. Longitudo est stad. circiter mille aqueductus instar. Tantumq; limum è campo in mare deducit, quemadmodum & Nilus, ut huiusmodi de eo oraculum editum feratur,

*ἔσονται ἰσομελῆς, ὅτε τὸ ὕψος Ἰσχυροδίνης,
ἰσὸν ἀποχέσῃ ἰσπλῶν δὲ λυπρῶν ἰκνῆται.*

Tempus erit rapidis olim cum Pyramus undis

In sacram ueniet congesto littore, Cyprũ. Quòd mons Cappadociæ Argeus omniũ qui illic sunt altissimus est, ut sũma eius nunq; niue careant. Qui eò conscendunt, utrunq; pelagus uident Ponticũ & Issicum. Quòd cum Cappadocia ferẽ tota lignis careat, Argeus tamen circumcirca syluam habet. Sed sub terra frequentes ignes habet, qui noctu apparent. Ac rursus nõ procul frigidæ aquas habet sub terra occultas. Qui itaq; locorũ periti sunt cautelignantur. Ignaris periculũ est, præsertim pecori, dum in obscuras ignis fossas incidũt. Quòd Mazaca Cappadociæ distant à mari Pontico stad. octigentis, ab Euphrate mille quingentis, à portis Cilicij itinere dierum sex, à Cybistris stad. trecentis: nunc uocatur Cæsarea.

Quòd Cappadociæ latitudo à Ponto ad Taurum usq; stadia continet mille octingenta. Longitudo uero, à Lycaonia & Phrygia usq; ad Euphraten fluuiũ uersus

sus

I N S T R A B O N E M.

sus ortū & Armeniā, stad. millia tria. Quòd in Cappadocia optima rubrica nascitur, quæ ideo Sinopica dicitur quòd eā mercatores in Sinopen portant. Imitatur hæc Iberica. Habet etiā iuxta Galatas metalla, et onychiti lapidis et crystalli crustas.

Quòd Halys fluuius Paphlagonas & Cappadoces disternat. Quòd Mithridates Eupator Ponto imperauit usq; ad Heracleam. Occidua magis, sub rege Bithyniæ degebant.

Quòd Leucosyri uocantur qui litus Ponti tenent Cappadoces, intra Taurum constituti, ob colorem ita dicti: sit enim ut qui australiores sunt & orientales quàm sit Taurus, nigri sint: hi autē candidi sunt. Quòd Paphlagoniam terminant à septentrione quidem Pontus: ab ortu, Halys fluuius: ab austro, Phrygia & Galatia: ab occasu, Bithynia. Leucosyri uero orientales sunt quàm sit Halys fluuius, iuxta mare habitantes.

Quòd Amastris ab muliere Amastride sit dicta. Hæc uxor fuit Dionysij Heracleæ tyranni & Oxyathris filia fratris Darij eius qui ab Alexandro fuit deuictus.

Quòd quæ nunc Amastris dicitur Sesamus prius appellata sit, deducta autem fuit à Cromna, Cytoro, Tio & ipsa Sesamo.

Quòd Cytorus urbs à Cytoro Phryxi filio dicta sit. Quòd quos Homerus appellat præcelsos Erythinos, duo scopuli sint colore rubri, nunc Erythrini dicti.

Quòd Harmena uicus sit & portus iuxta Sinopen, munitus quidem, at desertus, de quo prouerbium natum est,

ὁ σφύρον δὲ ἔχον ἀρμενίαν ἐπέχισον.

Est autem uersus iambicus. Quòd urbs Sinope Milesiorum est colonia. hæc olim potens fuit, ac multas sub se regiones habuit. Postmodum sub Armeniorū dominatu fuit usq; ad Mithridatem Eupatorem. Is & natus est & sepultus in Sinope.

Quòd Sinope bis capta est, primū à Pharnace ex improviso ingruente, postmodum à Lucullo & insidente Tyranno, cum intus & foris obsessa teneretur. Nam Bachides à rege custos impositus, ac semper aliquam proditionem à ciuibus suspicatus, tandem multis flagris & cæde usus eousq; homines ad desperationem perduxit, ut nec strenue se tueri neq; hostem ex composito adoriri possent.

Quòd oraculum in Sinope fuerit, à quo Diogenes accepit responsum, ut moneta adulteraret. Viros claros tulit Sinope: philosophos, Diogenem Cynicum, & Timotheum Patrionē: poetas uero, Diphilū comicum: ex rerum scriptoribus, Batonem.

Quòd Halys fluuius ab Halibus qua perlabitur, nomē habet. fontes eius è magna Cappadocia quæ iuxta Pontū est habent originem.

Quòd post Halyn fluuium Gadilonetica est regio, foelix tota & campestris atq; omnium ferax. Oues habet mollis pellis & lanæ.

Quòd Amifus, Milesiorum est ædificium, regionemq; habet beatam.

Quòd Iris fluuius per mediam Comanorū urbem atq; ad ipsa Amasiæ moenia labitur.

Quòd Strabo hic geographus ex Amasia fuerit urbe Pontica.

Quòd Themiscyra regio fluminibus perluitur, eaq; propter semper herbida est. Eius montana ora consita est arboribus & mansuetos & agrestes fructus ferentibus, ita ut nullo anni tempore illic desit fructus.

Quòd qui nunc Sami dicuntur, antiquitus Macrones uocabantur. Et qui nunc sunt Chaldæi, prius uocabantur Chalybes.

Quòd Strabo hos uersus Homeri contendit enarrare,

*αὐτὰρ ἑλιζώνων ὀδύη· ἐπίστροφος ἦρχον,
τηλόθεν δὲ ἑλίβης.*

Hinc & Halizonos Hodiusq; & Epistrophus unā

Longinqua ex Alyba ducunt. Quo loco Alizones sunt, qui nunc circa Trapezuntem habitant Chaldæi, prius quidem Chalybes dicti, & adhuc prius Alybes, unde Homerus inquit, *τηλόθρον δὲ ἀλύβης*, Ac primum omnium Alizones. Si quidem tempore labente nomina multas mutationes suscipiunt. Thraces enim Lemnum incolentes prius Sinties uocabantur, postea Sinti dicti sunt, deinde Saij, iuxta illud Archilochi,

ἀσπίδια μὲν σαίων τις ἀνείλετο

At scutum Saius uir sustulit. Nunc Sapæ appellantur, circa Abdera urbem habitantes. Eodē modo Brygi, Breges, Bryges, Phryges, idē sunt. Itē Mæones & Menes: ad hunc itaq; modū Chaldæi, Chalybes, Alybes, Longinqua ex Alyba, quo loco uox, Longinqua, adiecta huius coniecturæ nobis argumētum præbet. Sunt qui per Rhynchacem fluuij regionem Alizonas habitare dicant. Alij circa Cumas Æolicas, aut circa Myrleaticum agrum, aut circa Pygella iuxta Ephesum aut Prienen.

Quòd uocem hanc *τηλόθρον δὲ ἀλύβης* improprie adiectam fuisse affirmant, quē admodum illud *τήλ' δὲ ἀσκάνιας*, Longe ab Ascania. Et de Arnæo, *ὃ γὰρ θεῶ πότνια μήτηρ*, Hoc etenim dederat genitrix. Et de Penelope,

εἶλετο δὲ κληῖδ' ἄνκαμπιᾶ χειρὶ παχέῃ

Ipsa manu clauim comprehendit Penelopæa. Item hoc

οἰωνοῖσι τε πᾶσι.

Omnigenisq; auibus. Insuper istud

ἐέκοσι πάσαι ἐφύσων

Quòd Pactolus fluuius & Hyllus Hermo committuntur. Oriuntur è Tmolonte monte prope urbem Sardes. Quòd Armenia minor Tibarenis quandoq; imperauit & Chaldæis atq; Pharnacis. Mithridates uero Eupator his subactis, & Colchidis & horum omnium imperium adeptus est. Quòd Pharnacis continua est Sidene & Themiscyra. Supra has iacet Phanarcea oleis confita & beata, inter Lycū amnem & Irim locata. Quòd supra Phanarceam Comana Pontica iacent, eodem nomine quo maioris Cappadociæ Comana. Quòd ob ingentem multitudinem in Corintho meretricum, & sumptū qui in has fieri solitus erat, prouerbiū natum sit,

οὐ πάντος ἀνδρός δὲ κέρνθορ ἐδ' ὀπλοῦς

Non cuiuis homini contingit adire Corinthum. sed diuitibus scilicet solis.

Quòd Oalgassus mons est altissimus, Haly fluuiio occidentalior, iuxta quem Domanitis & Blaena est regio. Cæterum per Domanitidem Amnius fluuius labitur, quo loco Mithridates Eupator Nicomedis Bithyni copias funditus deleuit, haud quidē præsens sed per suos imperatores tanquā obiter gesta. Vnde ille fugiens, cum paucis adeo in Italiam nauigauit. Hic uero secutus, impetu facto Bithyniam cepit, & Asiam usq; in Cariam & Lyciam occupauit. Quòd circa Pimolissam & Pompeiopolim Sandaracurgium mons est concauus propter metallorū effossionem, ubi ex morbido & pestilente aëre effossorum locorū multis intereuntibus, negligi metalla cœperunt. Quòd lacus qui circa Nicæā est urbē Ascanius sit dictus, itemq; regio ipsa Ascania. Quòd Bithyniā terminat Sangarius fluuius, & litus Ponticum usq; ad ipsum os atq; Chalcedonem: ab occasu, Propontis: ad austrum Mysia & Epictetus appellata Phrygia. Eadem quoque Hellepontica Phrygia dicitur. Quòd sinus qui circa Nicomediam est Astacenus uocatur.

Quòd mons circa Cium Argantonus uocatur, porrigens se usq;

usq;

I N S T R A B O N E M.

usque ad Nicomediam. Quòd Cius socius erat Herculis, ex Argonautis unus. Is è Colchis reuersus urbem à se Cium appellatam, ædificauit.

Quòd à Prusa oppido nomen gentile deriuatur Prusienfis.

Quòd Ascania à duabus gentibus seorsim habitabatur, Phrygibus & Mysis, testatur id Homerus inquiens,

*μυσῶν ἀρχιμάχῳ ἠγήτορα
οἱ ἴα δὲ ἀσκανίης ἐριβόλακος ἦλθον ἀμοιβοί.*

Alyforumq; ducem bellantum comminus armis,

Illi ex Ascaniæ campo uenere feraci. Et rursus,

*φόρκυς αὐ φρύγας ἦγε ἔσκανι
τῆλ δὲ ἀσκανίης.*

Phorcys & Ascanius Phrygiæ duxere cateruas,

Longe ex Ascania. Intelligit autem Nicæam. Quòd Homerus Æsopum terminum statuit Troadis & Mysiæ. Videtur autem Pindarus Cyzicenus fuisse.

Quòd Nicæa ab Antigono ædificata sit, Philippippi Macedonum duce, qui bello aduersus Nicatara Seleucum interijt. Postea Lyfimachus illam auxit, qui cū Alexandro scilicet ad Indos militauit. Hic Nicæam appellauit, de nomine uxoris quæ Antipatri erat filia, soror Cassandri. Quòd quæ nunc Otreæ dicitur regio, ab Otreo Phryge uocata sit, cuius meminit Homerus,

λαοὺς ὀτρῆ.

Otræi populos. Quòd Hipparchus & Theodosius, atque huius liberi mathematici, & Asclepiades medicus, Bithyni fuerint. Quòd qui in Asia sunt Galatæ, Celtarum sunt coloni, atque sub Leonorio duce in Asiam traiecerunt.

Quòd post Galatiam ad austrum lacus est Tatta nomine, Cappadociæ maiori adiacens, & pars est Phrygiæ maioris. Item quæ huic continua est usq; ad Taurum. Cæterum Tatta lacus salis sponte nascentis fontes habet atq; adeo faciliter salibus immerfis circungelascit, ut sæpe cum funalem torquē demiserint, salis coronas educant. Volucres ipsæ alis aquas contingentes facile capiuntur, cum propter salis concretionem cito decidant. Quòd Isaura urbs sit, à qua & regio Isauria & uocabulum gentile Isauensis dicitur.

Quòd circa Sipylon loca Phrygiæ prius appellabatur. Item Tantalū & Pelopem Phrygas esse aiunt, & Nioben quoque. Nam Pergamena & Elaitis ad quam Caicus exit, & Teuthrania inter hæc media in qua Telephus habitabat olim, inter Hellepontum sunt & regionem Sipylo & quæ sub hac est Magnesie, circumstantem. Quòd Mysos, alij Myforum Scythiæ colonos esse affirmant. Alij uero quod Lydorū lingua, fagocissima arbor, Mysos uocatur, eiusmodi arborem in Olympo Mysio copiose nasci, eaq; propter gentem Mysos fuisse appellatā.

Quòd Miletus Cariæ, colonia sit Miletī que est in Creta. Quòd Lycus Pandionis filius, Solymis conditis regionē à se Lyciam appellauit. Quòd Bithyni septentrionales iuxta Olympum iacent, Item Mygdones & Doliones. Reliquum tenent Mysi & Epicæti. Doliones autem sunt, qui circa Cyzicū à fluuio Æsopo usque ad Rhyndacum fluuiū & Dascylitidem lacum. Mygdones post hos sunt, usq; in Myrleanorum Apameorum agrū.

Quòd supra Dascylitidem lacū alij duo lacus sunt, Apolloniaticus & Miletopolitanus. Quòd delubrū in Cyzico Dindymenes matris deūm, Argonautarum ædificiū est. Quòd potentes olim atq; pulcherrimis legibus instructæ ciuitates fuerint Cyzicus, Rhodos, Massilia, Carthago, Roma, Sparta.

E P I T O M A E

Quòd Phrygiæ Epicæticæ sint Axiani, Nacolia, Cotyaium, Mydaium, & Dorylaium urbes, & Cadi. Quòd Mysiæ pars mediterranea, ab Olympica regione in Pergamenam descendit, & in Caici campos. Quòd supra Epicæticū ad austrum maior Phrygia est, quæ à sinistra Pisinuntem & Lycaonas, à dextra Lydiam & Cariam relinquit. In ea est Phrygia quæ prætermontana dicitur, & Pisidia & Amorio & Eumenia & Synnada: deinde Apamia quæ Cibotus dicitur et Laodicea & Colossæ. Quòd Marsyas fluuius ex Apamia urbe magna ortū habens, in Mæandrum egreditur. Quòd cursus Mæandri adeo est flexuosus, ut obliquitates omnes ab eo mæandri dicantur. Quòd quæ circa Mæandrum fluuiū est regio ferè tota à terræmotibus quatitur & aquis atq; ignibus peraratur, à campis incipiens usq; ad Magnesium & Hierapolim. Quòd Prienen quæ prius ad mare erat, Mæander, facta limi aggestione, mediterraneam effecit, ad stadia ducenta quinquaginta. Quòd Typhonis casum & Arimorum, per hanc exustam Phrygiam & Lydiam euenisse aiunt. Alij autem affirmant, etiam quæ inter Mæandrum ac Lydos sunt, omnia eiusmodi esse.

LIBRI DECIMITERTII.

Quòd à Cyzico & locis Æsapo & Granico uicinis Abydum usq; Propontidis ora sit maritima. Ex Abydo aut Lectū usq; Ilij et Tenedi & Troianæ Alexandria regio. His omnibus Ida imminet. A Lecto uero usq; ad Caicum & Canas dictas, Assus est & Adramyttium & Atarneus & Pitana & sinus Elaiticus. Quibus omnibus Lesbos insula ex aduerso confurgit: deinde Cumanus ager usq; ad Hermū & Phocenses, hæc Æolia est, quam sequitur Ionia. Quòd à Cyzico & Æsapo fluuiū, usq; ad Caicum fluuiū, regio est quam Homerus Troianam dicit, in octo principatus diuisa, sed Æolorum colonia aliter hanc diuisionem fecit, per totam Troianam oram dispersa, & usq; ad Hermum fluuiū extēta. Quatuor autē seculis Æolica colonia, q̄ Ionica antiquior est. Nā Agamemnonis filius Orestes Æolica classi imperauit, quo in Arcadia mortuo Penthilus eius filius successit, & usque in Thraciam processit annis post Troiam sexaginta, quo tempore Heraclidē in Peloponnesum rediere: deinde Archelaus illius filius cum Æolica classe in eam quæ circa Cyzicum & Dascyliū est regionem traiecit. Graus uero filius eius iunior usq; ad Granicum fluuiū progressus est, & trañciens in Lesbum eam occupauit. Cleuas item & Dorus & Malaus, qui & ipsi ab Agamemnone erāt profecti, primum quidem Locrida & montem Phricium, longo tempore obtinuerūt. Postea transgressi Cumas condiderunt, Phriconidas à Locrensi monte appellatas. Quòd Priapus fluuius est iuxta Cyzicum, aduersus Artacen Cyzicenam urbem confurgens.

Quòd Æsapus fluuius Cyzico urbe orientalis est. Quòd à Pario oppido usq; ad Practium oppidum occasum uersus stadia sunt ccc. Quòd Ida mons scolopendræ formā habet, atq; in mediterraneam, promontorio quod circa Zeleam est terminatur, in pelagus autem Lecto, quod in Ægæum descendit.

Quòd Zelia urbs, Cyzicorum est ditionis. Quòd Homerus Idam montem Lecto terminat, quod primum est à mari, & Zelia, inquit,

Ἰδὰν τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς θάλασσης.